

Beoordelingsmodel

Vraag

Antwoord

Scores

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Staatsinrichting van Nederland

1 B

2 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat niet iedereen (in de periode 1848-1900) (passief / actief) (algemeen) kiesrecht had / er sprake was van censuskiesrecht.

3 D

4 **maximumscore 2**

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- naam politieke leider: Kuyper; omschrijving: hij richtte de eerste politieke partij (ARP) van Nederland op / leidde de protestanten tijdens de schoolstrijd / hij was leider van de ARP.
- naam politieke leider: Schaepman; omschrijving: hij leidde de rooms-katholieken tijdens de schoolstrijd / droeg bij aan de emancipatie van rooms-katholieken / hij was leider van de rooms-katholieken.
- naam politieke leider: Thorbecke; omschrijving: hij schreef de Grondwet van 1848 / voerde grondrechten in / hij was leider van de liberalen.
- naam politieke leider: Troelstra; omschrijving: hij richtte (mede) de SDAP op / streed voor verbetering van de sociaal-economische positie van arbeiders / hij was leider van de socialisten.

per juist antwoord

1

Opmerking

Alleen als na de naam van een politiek leider een juiste, bijpassende omschrijving volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

5 C

6 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het hier gaat om de financiële gelijkstelling van het bijzonder en openbaar onderwijs (in 1917) / betere salarëring van het onderwijzend personeel.

7 **maximumscore 1**

Uit het antwoord moet blijken dat het om verzuiling gaat (of een omschrijving daarvan).

8 D

9 **maximumscore 2**

Onderdeel 1: klassiek

Onderdeel 2: sociaal

Onderdeel 3: klassiek

Onderdeel 4: sociaal

indien vier antwoorden juist

2

indien drie antwoorden juist

1

indien minder dan drie antwoorden juist

0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 1

Eerst 3, dan 2, vervolgens 1 en ten slotte 4.

Opmerking

Er is maar één juiste volgorde.

11 D

12 maximumscore 2

Bij gebeurtenis 1 past c (= recht van budget).

Bij gebeurtenis 2 past d (= recht van enquête).

Bij gebeurtenis 3 past e (= recht van initiatief).

Bij gebeurtenis 4 past b (= recht van amendement).

Bij gebeurtenis 5 past f (= recht van interpellatie).

indien vijf antwoorden juist 2

indien vier of drie antwoorden juist 1

indien minder dan drie antwoorden juist 0

13 maximumscore 1

referendum / volksstemming

Opmerking

Voor antwoorden als ‘verkiezing’ en ‘stemming’ mag geen scorepunt worden toegekend.

14 maximumscore 2

Voorbeelden van juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- de invoering van algemeen kiesrecht/vrouwenkiesrecht, omdat meer mensen invloed kregen op het politieke proces;
- de invoering van rechtstreekse verkiezingen (op lokaal/regionaal/landelijk niveau), omdat de burgers hun eigen vertegenwoordigers kunnen kiezen;
- de verlaging van de (kiesgerechtigde) leeftijd waarop mag worden gestemd, omdat meer mensen invloed kregen op het politieke proces;
- de invoering van het (raadgevend) referendum, omdat alle burgers zich direct kunnen uitspreken over een politiek vraagstuk.

per juist antwoord 1

Opmerking

Alleen als na het noemen van een juiste verandering een juiste verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

Historisch overzicht vanaf 1900

15 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat katholieke gelovigen (in een openbare bibliotheek) toegang hadden tot boeken die niet overeen kwamen met de katholieke leer / niet pasten bij de katholieke zuil / katholieken mochten niet zo maar alles lezen.

16 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat Oostenrijk de bondgenoot/niet de vijand van Duitsland was.

17 maximumscore 2

Bij gebeurtenis 1 hoort periode a (= 1914-1916).

Bij gebeurtenis 2 hoort periode c (= 1918-1920).

Bij gebeurtenis 3 hoort periode a (= 1914-1916).

Bij gebeurtenis 4 hoort periode b (= 1916-1918).

Bij gebeurtenis 5 hoort periode a (= 1914-1916).

indien vijf antwoorden juist

2

indien vier of drie antwoorden juist

1

indien minder dan drie antwoorden juist

0

18 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om de planeconomie / Gosplan / vijfjarenplan / collectivisatie.

Opmerking

Niet goed gerekend mag worden industrialisatie.

19 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Het veranderen van de foto past bij het stalinisme in de periode 1935-1939, omdat Stalin in deze periode zijn **politieke tegenstanders** liet vervolgen. Zij werden, meestal na een **showproces**, veroordeeld (tot de doodstraf of tot verbanning naar een strafkamp). Deze **zuivering** zorgde voor miljoenen slachtoffers, waaronder de persoon op de linker foto, die op de rechter foto is weggehaald.

indien drie begrippen juist worden gebruikt

2

indien twee begrippen juist worden gebruikt

1

indien minder dan twee begrippen juist worden gebruikt

0

Opmerking

De begrippen moeten in een juiste onderlinge samenhang en betekenis worden gebruikt.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

20 maximumscore 1

Eerst 1, dan 3, vervolgens 4 en ten slotte 2.

Opmerking

Er is maar één juiste volgorde.

21 maximumscore 1

jaar: 1933

gebeurtenis: in dat jaar kwam Hitler aan de macht (als rijkskanselier)

Opmerking

Alleen als beide antwoorden juist zijn, mag 1 scorepunt worden toegekend.

22 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord:

- Het Führerprincipe is (onvoorwaardelijke) gehoorzaamheid aan de leider / dat de beslissingen worden genomen door slechts één persoon (zonder gecontroleerd te worden) 1
- In een parlementaire democratie heeft een afvaardiging van het volk het laatste woord (en niet een leider/Führer) / worden de leiders gecontroleerd 1

23 D

24 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is:

De bron past bij de Tweede Wereldoorlog (= 2), want toen verbleef de koningin/regering in Londen.

Opmerking

Alleen als na een juiste keuze een juiste verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

25 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is: deze krant werd niet door de bezetter toegestaan, omdat er positief wordt bericht over een verzetsdaad / de Duitse soldaten voor de gek worden gehouden.

26 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat de Duitse soldaten op zoek waren naar (jonge) mannen voor de arbeidsinzet/gedwongen tewerkstelling in Duitsland.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

27 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om (het uitbreken van) de Hongerwinter (of een omschrijving daarvan).

28 A

29 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- positief: Soekarno wordt gezien als vrijheidsstrijder (of een omschrijving daarvan)
- negatief: Soekarno wordt gezien als vijand/landverrader/collaborateur (of een omschrijving daarvan)

1

1

30 A

31 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om een landing van Geallieerden op de kust van Europa tijdens de Tweede Wereldoorlog, zoals Normandië/Frankrijk op 6 juni 1944 / D-day.

32 maximumscore 1

Voorbeeld van een juist antwoord is (één van de volgende):

- Nederland komt/zal Indonesië bevrijden.
- Nederland komt/zal de vijand/de nationalisten verslaan.
- Nederland is militair sterk.

33 maximumscore 1

Uit het antwoord moet blijken dat het gaat om (de luchtbrug tijdens) de blokkade van Berlijn.

34 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- Tijdens de Tweede Wereldoorlog dachten veel inwoners negatief over de geallieerde vliegtuigen, omdat die de stad bombardeerden
- In 1948 dachten veel inwoners positief over de geallieerde vliegtuigen, omdat die (hulp)goederen brachten / de blokkade van Berlijn omzeilden

1

1

Opmerking

Alleen als na een juiste keuze een juist verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

35 D

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

36 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

- De kritiek die op de Verenigde Naties gegeven wordt is: ze doen niets/ ze zijn machteloos
- Dat blijkt uit: de Verenigde Naties worden afgebeeld als een tandarts zonder tang (die niets kan doen aan de ontstoken kies/het probleem dat de Joodse staat heeft met de Arabieren) / die de patiënt niet kan helpen

1

1

37 maximumscore 2

Bij onderdeel 1 hoort 1944.

Bij onderdeel 2 hoort 1963.

Bij onderdeel 3 hoort 1940.

Bij onderdeel 4 hoort 1937.

Bij onderdeel 5 hoort 1949.

indien vijf antwoorden juist

2

indien vier of drie antwoorden juist

1

indien minder dan drie antwoorden juist

0

38 D

39 B

40 maximumscore 2

Gebeurtenis 1 hoort op plaats c (= 1971-1980).

Gebeurtenis 2 hoort op plaats a (= 1945-1955).

Gebeurtenis 3 hoort op plaats a (= 1945-1955).

Gebeurtenis 4 hoort op plaats c (= 1971-1980).

Gebeurtenis 5 hoort op plaats b (= 1956-1970).

indien vijf antwoorden juist

2

indien vier of drie antwoorden juist

1

indien minder dan drie antwoorden juist

0

41 C

42 maximumscore 2

Eerst 2, dan 1, daarna 5, vervolgens 3 en ten slotte 4.

Opmerking

Als door het weglaten van één foutief geplaatst nummer een verder foutloze reeks ontstaat, mag 1 scorepunt worden toegekend.

Vraag	Antwoord		Scores
-------	----------	--	--------

43 maximumscore 2

De gebeurtenis op afbeelding 1 vond plaats in a.
 De gebeurtenis op afbeelding 2 vond plaats in b.
 De gebeurtenis op afbeelding 3 vond plaats in c.
 De gebeurtenis op afbeelding 4 vond plaats in e.
 De gebeurtenis op afbeelding 5 vond plaats in d.

indien vijf antwoorden juist	2
indien vier of drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

44 maximumscore 2

Voorbeeld van een juist antwoord is:

Overzicht 2, want

- daar wordt Rusland (en Oekraïne) als een apart land genoemd (in overzicht 1 bestaat de Sovjet-Unie nog) en 1
- daar wordt Duitsland als één land genoemd (in overzicht 1 doen Oost- en West-Duitsland als aparte landen mee) 1

Opmerking

Alleen als na een juiste keuze een juiste verklaring volgt, mag 1 scorepunt worden toegekend.

45 E

46 C

47 maximumscore 2

Bij omschrijving 1 past d (= Verenigde Naties).
 Bij omschrijving 2 past b (= EU).
 Bij omschrijving 3 past c (= NAVO).
 Bij omschrijving 4 past a (= EGKS).

indien vier antwoorden juist	2
indien drie antwoorden juist	1
indien minder dan drie antwoorden juist	0

Bronvermeldingen

- bron 1 naar: <http://www.200jaarkoninkrijk.nl/>
- bron 2 naar: <http://geheugenvannederland.nl/?nl/items/IISG01:ADV10555161/> uit het archief van de SDAP, 1902 (prentbriefkaart over algemeen kiesrecht)
- bron 3 naar: <http://geheugenvannederland.nl/?nl/items/IISG01:ADV10695996>
- bron 4 naar: <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/default.aspx?>
- bron 5 naar: H.J.A. Hofland, M. van Leeuwen & N. Punt (samenstelling), Een teken aan de wand. Album van de Nederlandse samenleving 1963-1983, Amsterdam 1983, pag. 45.
- bron 6 naar: http://www.europa-nu.nl/id/vgvqpqns5qbn/referendum_over_eu_grondwet_in_nederland
- bron 7 naar: S. Haffner, Het verhaal van een Duitser 1914-1933, Amsterdam 2005, pag. 17.
- bron 8 naar: M. Fogeloo (red.), 'I have a dream': belangrijke en bijzondere redevoeringen uit de wereldgeschiedenis, Utrecht 1998, pag. 213.
- bron 9 Historisch Nieuwsblad, april 2007, nummer 3, pag. 22.
- bron 10 naar: Stiftung Deutsches Historisches Museum te Berlijn (DHM), Hitler und die Deutschen. Volksgemeinschaft und Verbrechen, Dresden 2010, pag. 56.
- bron 11 naar: http://www.geheugenvannederland.nl/?nl/items/EVDO02:NIOD07_0043
- bron 12 naar: Het Parool, nr. 65 (26 april 1944), pag. 8.
- bron 13 naar: C. van der Heijden, Grijp Verleden. Nederland en de Tweede Wereldoorlog, Amsterdam 2001, pag. 319.
- bron 14 <http://www.geheugenvannederland.nl/?nl/items/MHM01:F966282>
- bron 15 naar: R. Kok, E. Somers en L. Zweers, Koloniale oorlog 1945-1949. Van Indië naar Indonesië, Amsterdam 2009, pag. 76.
- bron 16 Y. van den Berghe, De Koude Oorlog. Een nieuwe geschiedenis 1917-1991, Leuven 2008, pag. 148.
- bron 17 naar: Doel en opzet van de Organisatie Bescherming Bevolking, Den Haag 1952, pag. 5-6.
- bron 18 Atlas van Stolk, Rotterdam.
- bron 19 naar: M. van der Plas, Luns 'Ik herinner mij...', Leiden 1971, pag. 46, 79, 37, 30-31 en 48.
- bron 20 afb 1: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/1d/Olmert,_Bush,_Habbas_in_Annapolis_Conference.jpg
afb 2: <http://nypost.com/2013/11/14/cia-declassifies-intel-on-camp-david-accords/>
afb 3: <http://jewishcurrents.org/tag/arafat>
afb 4: http://photos.oregonlive.com/photoessay/2011/02/a_timeline_of_hosni_mubarak.html#photo-9272871
- bron 21 naar: M. Kidron en R. Segal, De toestand van de wereld. Een politieke atlas, Amsterdam 1981, kaart 7 (bijkaart).
- bron 22 afb. 1: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/a5/Into_the_Jaws_of_Death_23
afb. 2: http://www.jhm.nl/beeld/HS/presentatie/1._Razzia.jpg
afb. 3: http://timelifeblog.files.wordpress.com/2013/06/11_00840407.jpg
afb. 4: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/58/Photograph_of_President_Reagan_and_General_Secretary_Gorbachev_in_Red_Square
afb. 5: <http://02varvara.files.wordpress.com/2011/12/00-liberation-of-auschwitz-by-red-army-12-11.jpg>

- bron 23 Eigen beheer Cito/CvTE.
- bron 24 naar: www.medaillespiegel.com.
- bron 25 Eigen beheer Cito/CvTE.
- bron 26 Onderdeel 1 naar: <http://www.troonredes.nl/1995/troonrede-19-september-1995/>
Onderdeel 2 naar: <http://www.troonredes.nl/1998/troonrede-15-september-1998/>
Onderdeel 3 naar: <http://www.troonredes.nl/2002/troonrede-17-september-2002/>